

Herri honi ukatu egin zaio bere hizkuntza urte luzeegitan. Orain alderdi politiko guztiak ados daude gure Herriaren —osoaren— hizkuntza denaz euskara. Eta nola etorriko dira Herri honengana gure gidari politikoak berorren hizkuntza ez dakitelarik? Udaberriko agiria —alderdi guztiak izenpeturikoa— udazkeneko programa bihurtzen ez baldin bada, hitz ustela besterik ez da izango, eta gure Herriaren hizkuntzak —Herriak berak— beste irain handi bat hartu izango du bere politikari «ordezkarien» aldetik.

Udaberriko «hitzak» udazkeneko bi «ekintza» behizat eskatzen dizkie alderdi politiko guztiari: 1. Euskal Herriaren hizkuntzazko integrazioa egiteko programa eta praktika argia eta indartsua; 2. Alderdien gidari guztiak euskaraz ikastera behartzea.

Ez ahantzu, politikariok, Euskara Euskal Herri osoaren hizkuntza dela. Eta... gure ustez, euskara dela Euskal Herriaren hizkuntza.

■ *P. Uribarren.*

HASIren kongresu isila eta ondorio zaratsuak

Maiatzaren erdialdean, bere lehen kongresua ospatu zuen HASIk. Artean —eta oraindik— legezatu gabe dagoenez, ia-ia klandestinitate giroan ospatu zuen, ospatu ere. Hainbat aldiz beste alderdi politikoek bere Kongresuen inguruan atera ohi duten zarataren alderantziz, HASIk ohar edo berri txikiren bat edo beste bakarrik atera zuen egunkarietara.

Inork pentsa zezakeen, zarata nabarmen eta ustelaren orde, sakontasun isil baina eraginkorra aukeratua zuela behingoz alderdi politiko batek gure Euskal Herri honetan. Izan ere, askok uste zuen HASIren kongresua oso garrantzizko gerta zitekeela, ezker abertzaleen batasun bidean. Eta batasunaren bidea irekitzeko hobe da, izan, sakoneko isila azaleko zarata baino.

Baina zoritxarrez, Kongresua bukatu eta egun gutxitara besterik nabarmendu da HASIren barruan: zatiketa, batasunaren orde. Eta beste talde politiko baten sortzea: EKIAREna. Alderdi politikorik ez dutela izan nahi aitortu eta agindu dute, HASI utzirik bestelako bide politikoak urratu nahirik, taldean eratu direnek. Hauetakoa da orain arte HASIren gidari izandako hainbat eta hainbat.

Ezker abertzaleen batasunaren gogoia eta premia bizi dutenek, tristuraz, amorruez eta etsipenez ikusi dute etadura berri hau. Batasunaren orde sakabanaketa oraindik ere! Ezker abertzaleen indarrak batu, eratu, finkatu eta indartu nahirik dabiltzanak, horik astindurik dabiltzala ikusi eta aitortu beharrean gertatu dira oraindik. Seguruenik, Euskal Herria bera astindurik dagoelako, beronen egoera politikoa jalki gabe dagoelako, hori interpretatu eta gidatu nahi duten

talde eta indar politikoen arteko egoera astindua eta zurrumbilatua dago. Ezker abertzaleen alderdi guztien artean nabari da egonezin hau.

Baina batek interpretatu nahi luke astinketa, desoreka, zurrumbilo eta dinamika nahasi horren nondik-norakoa: ikusi eta argitu nahi lituzke euskal abertzale ezkertiarren urpe politikoak astintzen dituzten «deabruak».

HASIren kongresuan beharbada inoiz baino ageriago nabarmendu dira «deabruok»: KAS edo mobilizazioen politika eta ETA edo burruka armatua. Bi «deabru» horik bizi-bizi eta indartsu daude Euskal Herrian, Estatu espainolean —eta Euskal Herrian ere— demokrazia formala ezarri nahi den honetan ere, politikabide instituzionala etengabe zirikatzeke eta horren formalkeria eta ustela ukatzeko.

Politika instituzionala ala/eta mobilizazio politika, burruka armatua ala/eta legebidezko politika... bi aukeren arteko dialektikak astindurik dauka ezker abertzaleen mundu politiko osoa eta erdibiturik hainbat talde eta jende, gaurko Euskal Herrian. Horretatik datoz, kontradikzio edo ezberdintasun ideologiko eta estrategikoen gainetik, ezker abertzaleen arderdien etendurak eta zatiketak.

Gaurregun taktika berak eragozten edo zailagotzen du ezker abertzaleen batasun bidea: ez sozialismoaren eta independentziaren (edo autodeterminazioaren) ideologiak eta estrategiak.

Bitartean, Madrildik politika instituzionalaren, elkarrizketaren, «kontsentsuaren» eta beste horrelakoen liluramenez, bere sare zentralista eta estatualisten barruan harrapatu nahirik dabilta euskal indar politikoak, bai Gobernua eta bai beste indar politiko estatalistak ere. Azkenik, hortik datozen esperantzen egiztatzeak nahiz gezurtatzeak askatuko du euskal abertzale ezkertiarren artean dabilen dialektikaren korapiloa. Eta batasun bidea irekiko...

Horregatik, ezinezko gertatzen ari den ezker abertzaleen batasunak etorri beharra dauka; eta seguru asko, Madrilgo instituziobidezko politikak Euskal Herriaren esperantzak bete ala hustutzen dituen neurrian etorriko da batasun hori. Seguruenik «husturak» Madrilen sareen «haustura» ekarriko du, eta euskal ezker abertzaleen batasuna Azkenik! ■ *Unai Guridi*.

«Bat bitan banatzen da» bai

«Bat bitan banatzen da» euskal politikaren eremuan. Erdal itzulpena: «éramos pocos y parió la abuela». HASI bazen. EKIA ere bada. Euskal ezkerre batagiteaz mintzo dira denak. Baina egiazki gertatu, alderantziz gertatzen da gehienetan, salbuespen ohoragarti batzu salbu.

Badakit zer entzungo dudana, eta ados nago: egoeraren estabili-